

NAČRTOVALNOG AKCIONOG PLANA ZA MLADE
OPŠTINE ŠAVNIK ZA 2024. GODINU

SADRŽAJ

1. ŠTA JE LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE?	3
2. DEFINICIJA POJMA MLADIH	3
3. ANALIZA STANJA	4
4. ISTRAŽIVANJE POTREBA MLADIH	4-5
5. STRATEŠKI CILJ	5
6. OPERATIVNI CILJ 1:	6-8
7. OPERATIVNI CILJ 2:	9-11
8. MONITORING I EVALUACIJU	12
9. RADNA GRUPA ZA IZRADU NACRTA LOKALNOG AKCIONOG PLANA:	12

1.ŠTA JE LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE?

U procesu izrade Lokalnog akcionog plana za mlade 2024. godine, učestvovala je Radna grupa sastavljena od devet članova. Tokom izrade ovog dokumenta, nastojalo se postaviti ciljeve i mjere realno i da aktivnosti za njihovo ostvarivanje budu jasne.

Lokalni akcioni plan za mlade, sadrži mjere i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih i poboljšanje njihovog položaja u Opštini Šavnik. U interesu mladih je da institucije, sva udruženja građana i ostali subjekti društvene zajednice, međusobnom saradnjom i zajedničkim djelovanjem doprinesu postizanju zajedničkih ciljeva, koji su u skladu sa strategijom za mlade 2023-2027.godine. Pomenute aktivnosti po svojoj realizaciji će mlade uvesti u kreiranje lokalnih politika i samim tim poboljšati njihov položaja u Opštini Šavnik.

Na osnovu Zakona o mladima, utvrđuju se ciljevi, mjere i aktivnosti omladinske politike na opštinskom nivou, radi ostvarivanja interesa mladih. Za ostvarivanje omladinske politike pored nacionalne strategije, donose se i opštinske strategije za mlade ili Lokalni akcioni planovi, kojima se utvrđuju ciljevi, mjere i aktivnosti omladinske politike na opštinskom nivou, radi ostvarivanja interesa mladih. Lokalni akcioni plan za mlade donosi nadležana organ lokalne samouprave.

Lokalni akcioni plan sadrži analizu trenutne situacije (relevantnih subjekata i potreba mladih), u njemu su navedeni i prepoznati problemi, ciljevi i aktivnosti za rješavanje, nosioc aktivnosti, vremenski rok za realizaciju i indikatori (pokazatelj) uspjehnosti realizacije svih aktivnosti.

2. DEFINICIJA POJMA MLADIH

Mladi, u smislu Zakona o mladima, su lica sa navršenih 15 do 30 godina života. Pojam mladih opisuje fazu života između djetinstva i odraslog doba. Mladi su aktivni i ravnopravni učesnici u svim oblastima društvenog života, koji u potpunosti razvijaju svoj potencijal i doprinose ličnom i društvenom razvoju i dobrobiti. Mladi imaju podršku društva, stvaraju bolje uslove za život i razvoj potencijala, i aktivno doprinose opštem napretku društva.

Svi mladi su jednaki i uživaju ravnopravan položaj i ostvaruju pravnu zaštitu, bez obzira na lična svojstva. Ne smije se praviti razlika ili nejednako postupanje prema mladima, posredno ili neposredno, po bilo kom osnovu, a naročito po osnovu: godina, rase, pola, nacionalne pripadnosti, vjerskog ubjeđenja, jezika, društvenog porijekla, imovinskog stanja, članstva u političkim, sindikalnim i drugim organizacijama, psihičkog ili fizičkog invaliditeta, zdravstvenog stanja, fizičkog izgleda, seksualne orijentacije, rodnog identiteta i drugog stvarnog, odnosno pretpostavljenog ličnog svojstva.

3. ANALIZA STANIJA

Opštinu Šavnik čini 27 naselja ukupne površine od oko 555km². Prema popisu iz 2011.godine, opština ima 2077 stanovnika. Prosječna gustina naseljenosti je 3,74st/km². Analizirajući kretanje broja stanovnika u periodu od 1948. godine do danas, uočava se konstantan pad broja stanovnika sa 7512 (1948) na 2974 (2003) što je kulminiralo rezultatima popisa iz 2011. godine, po kojima je Šavnik opština sa najmanjim brojem stanovnik u Crnoj Gorii. Od ukupnog broj stanovnika, posmatrano prema uzrasnoj kategoriji od 15-29. godina, broj mladih je 417 ili 20,07%.

Rezultati popisa iz 2011.godine pokazuju nastavak tendencije starenja stanovništva tj. smanjenje učešća mladog stanovništva u ukupnom broju stanovnika i povećanje učešća sredovječnog stanovništva, a posebno starog (60 i više godina). U opštini Šavnik prosječna starost po popisu iz 2011. godine iznosi 42,5 godina, pri čemu je prosječna starost muškaraca 40,5 godina, a žena 44,7.godina.

Na nivou ukupne populacije opštine Šavnik polna struktura je uravnotežena.

Danas u Šavniku postoje: JU "Obrazovni centar" u Šavniku (predškolsko, osnovno obrazovanje, srednje obrazovanje i internat) sa područnim odjeljenjima u Bijeloj i Dubrovsku, OŠ "Bogdan Kotlica" u Boanu, sa područnim odjeljenjem na Barama i OŠ "Jovan Ćorović" u Gornjoj Bukovici. Kao glavni razlog za napuštanje Šavnika mladi su istakli nemogućnost zaposlenja nakon obrazovanja, nedovoljnu mogućnost napredovanja i nedostatak kulturnih, zabavnih i sportskih dešavanja. Dosadašnja iskustva su pokazala da mladi rijetko ili nikako ne koriste usluge Omladinskog kluba, gdje bi mogli izraziti svoju kreativnost i poboljšati svoj položaj u zajednici.

4. ISTRAŽIVANJE POTREBA MLADIH

Iz svega prikupljenog da se zaključiti da su potrebe mladih indetične kao i u većini manjih opština, a one se odnose isključivo na nedostatak kulturnih, zabavnih, sportskih dešavanja, pružanja zdravstvenih usluga, kako na primarnom tako i na sekundarnom nivou, nedostatak radnih mjesta i nedovoljna potreba privrede za novom radnom snagom. Shodno tome mladi su prinuđeni da svoje egzistencijalne potrebe potraže u drugim opštinama. Imajući u vidu da Opština Šavnik svoj ekonomski razvoj, trenutno bazira ka poljoprivrednom, turističkom i energetsom sektoru, povezivanjem ovih grana privrede, mogla bi se u budućnosti pružiti prilika da ovi sektori iskažu veću potrebu za radnom snagom, i to ne samo sezonski, već tokom cijele godine. Valorizacija prirodni potencijala za obnovljive izvore energije i zainteresovanost privrednika i države da ulažu u sektor energetike, moglo bi za Opštinu Šavnik da bude prekretnica u njenom razvoju i velika šansa za otvaranje novih radnih mjesta, što mladi treba da iskoriste i da svoje obrazovanje usmjere ka realnim i predvidivim potrebama privrede u bliskoj budućnosti.

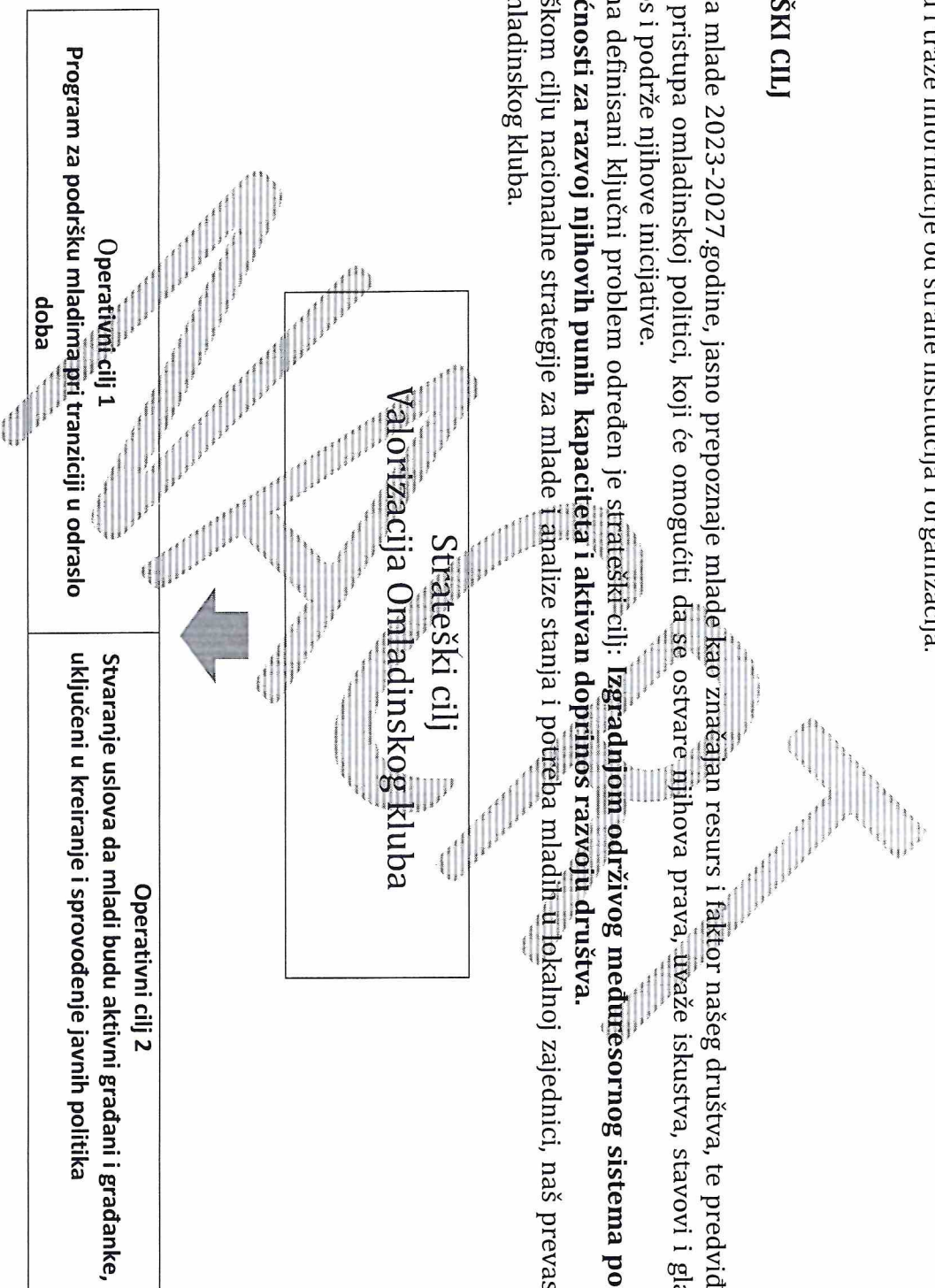
Također, učljivo je da mladi ne indetifikuju postojeće aktere u društvu koji se bave omladinskim radom i politikom, pa se kao jedan od zaključaka nametnuo i taj da treba raditi na promociji već postojećih usluga, i pronaći adekvatne kanale komunikacije, putem kojih mladi mogu da dobiju i traže informacije od strane institucija i organizacija.

5. STRATEŠKI CILJ

Strategija za mlade 2023-2027. godine, jasno prepoznaje mlade kao značajan resurs i faktor našeg društva, te predviđa uspostavljanje mehanizama i pristupa omladinskoj politici, koji će omogućiti da se ostvare njihova prava, uvažavajući iskustva, stavovi i glas mladih, cijeni njihov doprinos i podrže njihove inicijative.

U odnosu na definisani ključni problem određen je strateški cilj: **Izgradnjom održivog međuresornog sistema podrške mladima stvoriti mogućnosti za razvoj njihovih punih kapaciteta i aktivan doprinos razvoju društva.**

Prema strateškom cilju nacionalne strategije za mlade i analize stanja i potreba mladih u lokalnoj zajednici, naš prevashodni cilj bi bio valorizacija Omladinskog kluba.

Operativni cilj 1: Program za podršku mladima pri tranziciji u odraslo doba

Mjera 1.1 - Uspostaviti sistem osiguranja kvaliteta omladinskog rada

<i>Aktivnosti</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>	<i>Indikatori i izvor provjere</i>	<i>Finansijska procjena</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
Organizovati predavanje o štetnosti narkotika i alkohola na rast i psiho-fizički razvoj pojedinca.	Opština Šavnik, Zdravstvena stanica Šavnik i NVO	II kvartal 2024.	Održana predavanja Izvor: Lista prisutnosti	100,00€	Budžet
Organizovati "Dane otvorenih vrata" sa predstavnicima lokalne samouprave.	Organ lokalne samouprave Opštine Šavnik	III kvartal 2024.	Minimum organizovan jedan susret Izvor: Lista prisutnosti	50,00€	Budžet

DRAFT

Mjera 1.2 – informatički opismeniti populaciju mladih

<i>Aktivnost</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>	<i>Indikatori i izvor provjere</i>	<i>Finansijska procjena</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
Organizovati radionicu za mlade na temu: informatičke pismenosti	Opština Šavnik Partneri: Obrazovne institucije, NVO	III-IV kvartal 2024.	Održana 2 događaja Izvor: Izvještaj o realizovanim aktivnostima	500,00€	Budžet

Mjera 1.3 - Stimulirati mlade da koriste usluge Omladinskog servisa

<i>Aktivnost</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>	<i>Indikatori i izvor provjere</i>	<i>Finansijska procjena</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
<p>Zajedničke aktivnosti lokalnih institucija, javnog sektora, na poboljšanju kvaliteta, raznovrsnosti I dostupnosti kulturnih dešavanja za mlade (tribine, književne večeri, recitali)</p>	<p>Opština Šavnik Partneri: Omladinski klub, NVO, Obrazovne institucije, Turistička organizacija, d.o.o. Park prirode "Dragišnica i Komarnica", JU Centar i kulturnu medije i sport opštine Šavnik</p>	<p>II- III-IV kvartal 2024.</p>	<p>Izvor: Izvještaj o radu, Izvještaj o utrošku sredstava</p>	<p>500,00€</p>	<p>Budžet</p>

Operativni cilj 2: Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni u kreiranje i sprovođenje javnih politika

Mjera 2.1 – Obučiti mlade da se samorganizuju u cilju traženja i stvaranja boljih uslova za život i rad

<i>Aktivnost</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vrijeme realizacije</i>	<i>Indikatori i izvor provjere</i>	<i>Finansijska procjena</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
Prezentacija usluga omladinskog kluba u srednjoj školi.	Opština Šavnik Partneri: Omladinski klub Šavnik, NVO, JU "Obrazovni centar" Šavnik	II – III kvartal 2024	Održana prezentacija Izvor: Lista prisutnosti, fotografije	100,00€	Budžet
Organizovati obuku za mlade na temu: podnošenje inicijativa lokalnoj samoupravi i prezentovati mladima Zakon o mladima i strategiju za mlade	Omladinski klub Šavnik Partneri: Opština Šavnik, NVO	II-III-IV kvartal 2024.	Organizovana obuka Lista prisutnosti-fotografije	50,00€	Budžet

Mjera 2.2 – Kreirati nove i unaprijediti postojeće mehanizme učešća mladih

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikator i izvor provjere	Fi-nansijska procjena	Izvor finansiranja
Pripremiti nacrt lokalnog akcionog plana za mlade za 2025.god	Opština Šavnik Partneri: Omladinski klub, obrazovne institucije, NVO...	IV kvartal 2024.	- nacrt plana Izvor: usvojen Plan	Nijesu potrebna finansijska sredstva	Budžet

Mjera 2.3 – upoznati mlade sa volonterizmom i uključiti ih u isti

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikator i izvor provjere	Finansijska procjena	Izvor finansiranja
Predstaviti volontere iz Crne Gore mladima Šavnika	Opština Šavnik Partneri: Nacionalni volonterski servis, NVO	IV kvartal 2023 IV kvartal 2024	Izvor: Izvještaj o radu	100,00 €	Budžet
Organizovati mlade Šavnika kroz Omladinski klub u više volonterskih akcija.	Omladinski klub Šavnik Partneri: Opština Šavnik, NVO	kontinuirano	Izvor: Izvještaj o radu	100,00 €	Budžet

Mjera 2.4 Upoznavanje mladih sa projektom razvoja poljoprivrede, turizma i zaštite životne sredine							
Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Indikator i izvor provjere	Financijska procjena	Izvor finansiranja		
Upoznati mlade sa programom razvoja poljoprivrede u Opštini Šavnik.	Savjetodavna služba za poljoprivredu i ruralni razvoj i Opština Šavnik	III kvartal 2024.god.	Izveštaj o radu	50,00€	Bužet opštine		
Upoznavanje mladih sa razvojnim turističkim projektima u opštini.	Turistička organizacija Šavnik	III kvartal 2024.god.	Izveštaj o radu	50,00€	Bužet opštine		
Stimulisanje i uključivanje mladih u oblast zaštite životne sredine	Park Prirode „Dragišnica“ i Komarnica“ i Turistička organizacija opštine Šavnik	II- III kvartal	Izveštaj o radu	100,00€	Bužet opštine		
Mjera 2.5 Saradnja sa Omladinskim organizacijama drugih gradova							
Organizovati posjetu Omladinskim organizacijama u drugim Opštinama sličnog statusa radi razmjene iskustva i ideja.	Omladinski klub Šavnik, Opština Šavnik	II-IV kvartala 2024.god.	Izveštaj o radu	100,00€	Bužet opštine		

8. MONITORING I EVALUACIJA

Monitoring je praćenje realizacije aktivnosti koje se sprovode. U slučaju Akcionog plana za mlade, pod monitoringom se podrazumijeva praćenje koje se sprovodi u toku realizacije određenih aktivnosti iz akcionog plana, u pogledu kvaliteta i kvantiteta tih aktivnosti.

Na osnovu tih praćenja konstatovaće se uspjehnost određenih aktivnosti, potvrdiće se nosioci aktivnosti, period implementacije i indikatori. Nakon monitoringa vrši se evaluacija aktivnosti.

Evaluacija je procjenjivanje neke vrijednosti ili pojave po nekom utvrđenom kriterijumu ili standardu. To je procjena projektovanih i planiranih aktivnosti nekih pojedinaca, grupa ili institucija i njihovi rezultati. Evaluacija je procjena u svim fazama planiranja i aktivnosti. Monitoring i evaluacija Lokalnog akcionog plana za mlade im tri osnovna cilja:

- Procjena uspjehnosti ostvarenja ciljeva LPAM-a
- Procjene efikasnosti sprovođenja definisanih aktivnosti LPAM-a
- Omogućavanje učešća mladih, civilnog društva i posebno ugroženih grupa u realizaciji, monitoring i evaluaciji uspjehnosti LPAM-a.

Praćenje sprovođenja i kreiranje preporuka za unapređenje LPAM-a je u nadležnosti Sekretarijata za finansije, opštu upravu i društvene djelatnosti.

Akcioni plan za mlade u Opštini Šavnik, napisan je s ciljem da nađe svoju primjenu u ovoj godini i predstavlja prvi dokument koji sadržajno i strateški prilazi rješavanju problema i zadovoljenja potreba mladih. Stalna konsultacija uključenih subjekata u izradi, a kasnije i u realizaciji aktivnosti, dopriniće aktualizaciji akcionog plana u skladu sa trenutnim potrebama i definisanjem problema i potrebama mladih. Stoga ovaj dokument ne predstavlja konačnu verziju, već proces koji traje i koji je podložan izmjenama i dopunama.

9. RADNA GRUPA ZA IZRADU NACRTA LOKALNOG AKCIONOG PLANA:

- **Lokalna samouprava**
- **Obrazovno – vaspitna ustanova**
- **Zdravstvena stanica Šavnik**
- **Biro – rada Šavnik**
- **Centar za kulturu, sport i medije Šavnik**
- **NVO**
- **Omladinski klub Šavnik**